

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

28.11.2019.

Nr.174

(prot. Nr.45, 6.p.)

Par nominēta elektroenerģijas tirgus operatora iecelšanu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2019.gada 4.jūnijā saņēma European Market Coupling Operator AS, komersanta reģistrācijas numurs: 984058098, juridiskā adrese: Lilleakerveien 2A – 0283, Oslo, Norvēģija, 2019.gada 4.jūnija elektronisko iesniegumu ar lūgumu iecelt European Market Coupling Operator AS par nominēto elektroenerģijas tirgus operatoru (turpmāk – NETO) Latvijas elektroenerģijas tirdzniecības zonā (turpmāk – Pieteikums) un tam pievienotos dokumentus un informāciju. European Market Coupling Operator AS ar 2019.gada 7.jūnija, 2019.gada 11.jūlija, 2019.gada 11.oktobra, 2019.gada 30.oktobra un 2019.gada 15.novembra elektronisko iesniegumu iesniedza papildu informāciju un dokumentus. Viss European Market Coupling Operator AS iecelšanai par NETO iesniegto dokumentu un informācijas saraksts pievienots šā lēmuma pielikumā.

Regulators saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu pagarināja Pieteikuma izskatīšanas un administratīvā akta par NETO iecelšanu izdošanas termiņu līdz 2019.gada 3.decembrim, par to informējot European Market Coupling Operator AS ar 2019.gada 30.augusta vēstuli Nr.1-2.88/2667.

Regulators konstatē

- Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 37.¹panta otrajai daļai NETO apstiprina, atsauc un tā darbību uzrauga Regulators, ievērojot Eiropas Komisijas īstenošanas aktus, kas pieņemti, papildinot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr.1228/2003 atcelšanu.
- 2015.gada 14.augustā stājās spēkā Eiropas Komisijas 2015.gada 24.jūlija Regula (ES) Nr.2015/1222, ar ko izveido jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības vadlīnijas (turpmāk – Regula Nr.2015/1222). Regula Nr.2015/1222 ir viens no Elektroenerģijas tirgus likuma 37.¹panta otrajā daļā minētajiem Eiropas Komisijas īstenošanas aktiem.

3. Atbilstoši Regulas Nr.2015/1222 2.panta 23.punktam NETO ir struktūra, ko iecēlusi kompetentā iestāde ar vienotu nākamās dienas vai vienotu tekošās dienas tirgus sasaistīšanu saistītu pienākumu veikšanai.
4. Regulas Nr.2015/1222 4.panta 2.punkts noteic, ka katra iesaistītā dalībvalsts nodrošina, ka katrai tirdzniecības zonai tās teritorijā tiek iecelts vismaz viens NETO. NETO sākotnēji ieceļ uz četriem gadiem.
5. Saskaņā ar Regulas Nr.2015/1222 81.panta 1.punktu NETO var pilnībā vai daļēji deleģēt pienākumus, kas tam noteikti saskaņā ar šo regulu, vienai vai vairākām trešajām personām, ja trešā persona var pildīt attiecīgo funkciju vismaz tikpat efektīvi kā deleģējošā struktūra. Deleģējošā struktūra saglabā atbildību par to, lai tiktu izpildīti šajā regulā noteiktie pienākumi, tostarp nodrošina piekļuvi informācijai, kas regulatīvajai iestādei nepieciešama uzraudzībai. Saskaņā ar Regulas Nr.2015/1222 81.panta 3.punktu, ja šajā regulā minētie pienākumi pilnībā vai daļēji tiek deleģēti trešajai personai, deleģējošā persona nodrošina, ka pirms deleģēšanas ir noslēgti atbilstoši konfidencialitātes līgumi, kuri ir saskaņā ar deleģējošās personas konfidencialitātes ievērošanas pienākumiem.
6. Regulators ar 2015.gada 3.decembra lēmumu Nr.146 "Par nominēta elektroenerģijas tirgus operatora iecelšanu" iecēla Nord Pool Spot AS (vēlāk – Nord Pool AS) par NETO Latvijas elektroenerģijas tirdzniecības zonā uz četriem gadiem līdz 2019.gada 3.decembrim.
7. Lai ieceltu NETO, kas Latvijas elektroenerģijas tirdzniecības zonā darbosies no 2019.gada 4.decembra, Regulatoram jāizvērtē European Market Coupling Operator AS atbilstība šādiem Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punktā noteiktajiem NETO iecelšanas kritērijiem:
 - 7.1. tam ir līgums vai tas noslēdz līgumu, ar ko tiek nodrošināti resursi vienotai, koordinētai un atbilstīgai vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas mehānismu darbībai, tostarp resursi, kas nepieciešami, lai pildītu NETO funkcijas, finansiālie resursi, nepieciešamās informācijas tehnoloģijas, tehniskā infrastruktūra un darba procedūras, vai arī tas pierāda, ka tas spēj iegūt šādus resursus pieņemamā sagatavošanās termiņā, pirms tas sāk pildīt pienākumus saskaņā ar Regulas Nr.2015/1222 7.pantu;
 - 7.2. tas spēj nodrošināt, ka tirgus dalībniekiem ir brīva piekļuve informācijai par NETO pienākumiem saskaņā ar Regulas Nr.2015/1222 7.pantu;
 - 7.3. tas vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus saskaņošanu veic izmaksu ziņā efektīvi, un, lai novērstu šķērssubsidēšanu, tas savā iekšējā grāmatvedībā nodala tirgu sasaistīšanas operatora funkciju un citu darbību uzskaiti;
 - 7.4. tas ir pienācīgā līmenī nodrošinājis darbības nošķiršanu no citiem tirgus dalībniekiem;
 - 7.5. ja tam piešķir likumīgu nacionālo monopolu uz nākamās dienas un/vai tekošās dienas tirdzniecības pakalpojumiem dalībvalstī, tas Regulas Nr.2015/1222 5.panta 1.punktā minētās nodevas neizmanto, lai finansētu savas nākamās dienas un tekošās dienas darbības dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā nodevas iekasētas;
 - 7.6. tas spēj nodrošināt nediskriminējošu attieksmi pret visiem tirgus dalībniekiem;
 - 7.7. tas ir ieviesis pienācīgus tirgus uzraudzības pasākumus;
 - 7.8. tas ir noslēdzis pārredzamības un konfidencialitātes līgumus ar tirgus dalībniekiem un elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoriem (turpmāk – PSO);
 - 7.9. tas spēj sniegt nepieciešamos klīringa un norēķinu pakalpojumus;
 - 7.10. tas spēj ieviest komunikācijas sistēmas un kārtību, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu koordināciju ar konkrētās dalībvalsts PSO.

8. European Market Coupling Operator AS ir iesniedzis pamatojumu kuras Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punktā noteiktās prasības izpildei.
9. European Market Coupling Operator AS ietilpst uzņēmumu grupā Nord Pool Holding Group, kas tika izveidota 2018.gadā, sadalot Nord Pool AS un nošķirot tirgus sasaistīšanas darbības no elektroenerģijas biržas darbībām. Uzņēmumu grupu veido mātesuzņēmums Nord Pool Holding AS un divi meitasuzņēmumi – European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS. European Market Coupling Operator AS pilnībā pieder Nord Pool Holding AS. Šobrīd tirgus sasaistīšanas darbības turpina veikt European Market Coupling Operator AS, savukārt elektroenerģijas biržas darbības un biržas organizēšanu atbilstoši Regulas Nr.2015/1222 81.panta 1.punktam European Market Coupling Operator AS ir deleģējis Nord Pool AS.
10. European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS darbojas kā saistīti uzņēmumi, kuru savstarpējās attiecības, tajā skaitā attiecībā uz Regulas Nr.2015/1222 prasību izpildi, ir regulētas European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS sadarbības līgumā, kas noslēgts 2018.gada 1.novembrī (pielikuma 1.dokuments). Saskaņā ar minēto sadarbības līgumu Nord Pool AS ir pienākums nodrošināt Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta a), b), c), d), f), h) un i) apakšpunktā noteikto NETO iecelšanas prasību izpildi. Regulas Nr.2015/1222 7.pantā noteikto pienākumu sadalījums starp European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS atspoguļots Pieteikumā.
11. European Market Coupling Operator AS pilda NETO pienākumus Austrijā, Beļģijā, Dānijs, Igaunijā, Francijā, Somijā, Vācijā, Latvijā, Lietuvā, Lielbritānijā, Luksemburgā, Nīderlandē, Zviedrijā un Polijā. European Market Coupling Operator AS saskaņā ar Regulas Nr.2015/1222 4.panta 5.punktu izmanto tiesības piedāvāt nākamās dienas un tekošās dienas tirdzniecības pakalpojumus Ziemeļīrijā un Īrijā.
12. Norvēģijas ūdens resursu un enerģijas direktorāts (*Norwegian Water and Energy Directorate*) ir izsniedzis European Market Coupling Operator AS koncesiju tirgus organizēšanai un darbībai elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībai starp tirdzniecības zonām, nosakot tās darbības termiņu no 2019.gada 25.jūnija līdz 2021.gada 30.jūnijam (pielikuma 55.dokuments).
13. Norvēģijas ūdens resursu un enerģijas direktorāts (*Norwegian Water and Energy Directorate*) ir izsniedzis Nord Pool AS koncesiju elektroenerģijas biržas darbības organizēšanai un darbībai, nosakot tās darbības termiņu no 2019.gada 21.jūnija līdz 2021.gada 30.jūnijam (pielikuma 56.dokuments).
14. Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta a) apakšpunkta kritērija izpildi European Market Coupling Operator AS ir apliecinājis ar šādiem iesniegtajiem dokumentiem un informāciju:
 - 14.1. attiecībā uz finansiālo resursu pietiekamību:
 - 14.1.1. European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS sadarbības līgums ir noslēgts vismaz uz pieciem gadiem (pielikuma 1.dokuments) un paredz, ka Nord Pool AS sedz visas European Market Coupling Operator AS izmaksas, kuras rodas sakarā ar Nord Pool AS pienākumu izpildi saskaņā ar sadarbības līgumu un kuras nesedz izmaksu atgūšanas mehānismi saskaņā ar Regulā Nr.2015/1222 noteikto vai citi European Market Coupling Operator AS uzkrātie ieņēmumi (pielikuma 1. un 3.dokuments);
 - 14.1.2. European Market Coupling Operator AS iesniegtajā finanšu pārskatā 2018.gada bilances rādītāji ir nedaudz samazinājušies salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, kas saistāms ar reorganizāciju, kuras rezultātā elektroenerģijas biržas funkcijas tika nodotas Nord Pool AS. Neskatoties uz minēto, European Market Coupling Operator AS ir augsta likviditāte, ko apliecina skaidras naudas pozīcijas apjoms bilancē, kā arī

European Market Coupling Operator AS trīs gadu finanšu prognozes (pielikuma 1., 2., 3. un 61.dokuments);

- 14.1.3. European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS ir vairākas kredīta iespējas bankās – banku garantijas, kredīti, overdrafti, kas tiek atjaunoti katru otro gadu (European Market Coupling Operator AS saņemtās banku garantijas) vai katru gadu (Pieteikums). Neviena no bankas garantijām līdz 2018.gada 12.decembrim netika izmantota;
- 14.1.4. Nord Pool Holding AS 2018.gada pārskats, Nord Pool Holding Group 2016. un 2017.gada pārskati, kas satur bilanci un peļņas un zaudējumu aprēķinu, kapitāla analīzi (pielikuma 4., 5. un 6.dokuments);
- 14.1.5. neatkarīga revidenta izvērtējums, kas apliecina, ka atbilstoši European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS licencēs noteiktajam minētie komersanti uztur pietiekamu kapitāla līmeni (pielikuma 7., 7a., 8., 9a., 9b., 55. un 56.dokuments);
- 14.1.6. Nord Pool Holding AS, European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS izvērtējums par tirgus riskiem, kas saistīti ar vienotu un koordinētu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu (turpmāk – tirgus sasaistīšana), tai skaitā kredītriskiem, likviditātes riskiem, darījuma partneru riskiem, kā arī saistību izpildes nodrošinājuma modeļu novērtējums nākamās dienas darījumiem elektroenerģijas biržā un attiecīgas prasības saistību izpildes nodrošinājumam Klīringa noteikumos (pielikuma 4., 10., 11., 12., 42. un 43.dokuments);
- 14.2. European Market Coupling Operator AS rīcībā ir informācijas tehnoloģijas (turpmāk – IT), IT programmatūras un nepieciešamā tehniskā infrastruktūra, kā arī European Market Coupling Operator AS ir noslēdzis līgumus par programmatūru, programmatūru platformu nodrošināšanu, IT sistēmu un programmatūras darbības un uzturēšanas pakalpojumiem (pielikuma 1., 13., 15., 18., 19., 54., 57. un 58.dokuments). Latvijas elektroenerģijas pārvades sistēmas operators akciju sabiedrība “Augstsrieguma tīkls” (turpmāk – AS “Augstsrieguma tīkls”) ar 2019.gada 29.oktobra vēstuli Nr.2.5/2019/3685 apliecina, ka AS “Augstsrieguma tīkls” sadarbojas ar European Market Coupling Operator AS kā NETO un ir izveidotas visas tirgus sasaistīšanai nepieciešamās līgumsaistības, IT sistēmas un procesi (pielikuma 62.dokuments);
- 14.3. darba procedūru esamību European Market Coupling Operator AS apliecinājis ar šādiem dokumentiem un informāciju:
 - 14.3.1. Nord Pool AS ir izstrādājis un apstiprinājis biznesa plānu, biznesa nepārtrauktības plānu, tirdzniecības sistēmas SESAM procedūru aprakstu ārkārtas situācijās (pielikuma 17., 19. un 49.dokuments);
 - 14.3.2. visu Eiropas NETO, tajā skaitā European Market Coupling Operator AS, noslēgtais sadarbības līgums, lai īstenotu un atbilstu Regulas Nr.2015/1222 prasībām (pielikuma 27.dokuments);
 - 14.3.3. visu Eiropas NETO, tajā skaitā European Market Coupling Operator AS, un visu Eiropas PSO noslēgtais nākamās dienas tirgu sasaistīšanas darbības līgums un visu NETO, tajā skaitā European Market Coupling Operator AS, noslēgtais nākamās dienas tirgus sasaistīšanas darbības līgums (pielikuma 13. un 14.dokuments);
 - 14.3.4. visu Eiropas NETO un visu Eiropas PSO noslēgtais tekošās dienas tirgus sasaistīšanas darbības līgums un visu Eiropas NETO noslēgtais tekošās dienas tirgus sasaistīšanas darbības līgums (pielikuma 15. un 16.dokuments).
15. Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta b) apakšpunkta kritērija izpildi European Market Coupling Operator AS ir apliecinājis ar šādiem iesniegtajiem dokumentiem un informāciju:

- 15.1. European Market Coupling Operator AS apliecinājis, ka pildīs Regulā Nr.2015/1222 noteikto, publicējot noteikumus un metodikas tīmekļvietnē¹ (Pieteikums). NETO pienākumu publicēt informāciju un tirgus dalībnieku brīvu piekļuvi informācijai nosaka Regulas Nr.2015/1222 7., 9., 48., 60. un 62.pants;
- 15.2. European Market Coupling Operator AS ir apliecinājis, ka citiem Eiropas NETO, PSO un tirgus dalībniekiem ir pieejama tirgu sasaistīšanas informācija, ieskaitot vēsturiskos datus (Pieteikums).
16. Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta c) apakšpunkta kritērija izpildi European Market Coupling Operator AS ir apliecinājis ar informāciju par to, ka pēc reorganizācijas tirgus sasaistīšanas darbības ir nošķirtas no elektroenerģijas biržas darbībām un attiecīgi nodrošināta pārskatāmāka dažādu funkciju nodalīšana un tirgus sasaistīšanas operatora un citu izmaksu uzskaites nodalīšana iekšējā grāmatvedībā European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS kontos. Atbilstoši Pieteikumā minētajai informācijai European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS regulāri veic sistēmu uzlabošanu tirdzniecības un klīringa platformā.
17. Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta d) apakšpunkta kritērija izpildi European Market Coupling Operator AS ir apliecinājis ar šādiem iesniegtajiem dokumentiem un informāciju:
- 17.1. European Market Coupling Operator AS ir izveidota kā akciju sabiedrība atbilstoši Norvēgijas likumam par akciju sabiedrībām. European Market Coupling Operator AS pieder Nord Pool Holding AS, kuras īpašnieki ir Ziemeļvalstu un Baltijas valstu elektroenerģijas PSO – Statnett SF, Svenska Kraftnät, Fingrid Oyj, Energinet.dk, Elering, Litgrid un AS “Augstsprieguma tīkls” (pielikuma 47., 48. un 49.dokumenti);
- 17.2. European Market Coupling Operator AS ir apliecinājis, ka tam nepieder elektroenerģijas biržas citās dalībvalstīs, kā arī nepastāv daļēja īpašuma tiesību līdzdalība vai cita iesaiste citos komersantos, kas ir tirgus dalībnieki (Pieteikums);
- 17.3. European Market Coupling Operator AS iesniedzis informāciju par Nord Pool AS un Nord Pool Holding AS akcionāriem, statūtiem, valdes locekļiem, pārvaldes institūciju, klientu konsultatīvo padomi (pielikuma 20., 21., 22., 23., 24. un 53.dokumenti);
- 17.4. European Market Coupling Operator AS Pieteikumā ir ietverta informācija par rīcību iespējamo interešu konfliktu novēršanai starp European Market Coupling Operator AS un tā īpašniekiem, kā arī interešu konfliktu gadījumā starp tirgus sasaistīšanas operatora funkciju veikšanu un citām darbībām (pielikuma 40. un 41.dokumenti).
18. Nemot vērā, ka Latvijā spēkā esošais tiesiskais regulējums nenoteic likumīgu nacionālo monopolu Regulas Nr.2015/1222 5.panta izpratnē un atbilstoši iesniegtajai informācijai European Market Coupling Operator AS nevienā no valstīm, kurā tas darbojas, nav likumīgs nacionālais monopols (Pieteikums), European Market Coupling Operator AS atbilstība Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta e) apakšpunktā noteiktajam kritērijam nav jāizvērtē.
19. Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta f) apakšpunkta kritērija izpildi European Market Coupling Operator AS ir apliecinājis ar šādiem iesniegtajiem dokumentiem un informāciju:
- 19.1. European Market Coupling Operator AS noslēgtās vienošanās par nākamās un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu nodrošina līgumisku ietvaru nākamās un tekošās dienas tirgus sasaistīšanā Eiropas vienotā tirgu sasaistīšanā iesaistītajām pusēm (pielikuma 13., 14., 15. un 16.dokumenti);
- 19.2. Atbilstoši European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS licences nosacījumiem European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS ir pienākums

¹ <https://www.nordpoolgroup.com/>

savu darbību veikt neitrālā un nediskriminējošā veidā, tostarp nodrošinot visiem tirgus dalībniekiem objektīvu un efektīvu piekļuvi informācijai, kas ir svarīga cenu veidošanā (pielikuma 55. un 56.dokuments);

- 19.3. European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS sadarbības līgumā ir noteiks Nord Pool AS pienākums nodrošināt tirgus dalībniekiem brīvu piekļuvi informācijai par NETO pienākumiem, lai nodrošinātu, ka European Market Coupling Operator AS vienmēr ievēro Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta f) apakšpunktā noteiktās prasības;
- 19.4. European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS ir viena no pusēm vairākos visas Eiropas, reģiona un nacionālajos līgumos, kurus noslēguši NETO un PSO. Minētie līgumi izstrādāti, ievērojot Tirgus sasaistīšanas operatora plānu, kuru 2017.gada jūnijā apstiprināja visas nacionālās regulatīvās iestādes, Elektroenerģijas PSO priekšlikumu starpzonu jaudas piešķiršanai un citiem pasākumiem, kas attiecas uz vairāk nekā vienu NETO Latvijas tirdzniecības zonā, kā arī Regulas Nr.2015/1222 77.pantu (pielikuma 13., 14., 15., 16., 27., 34. un 36.dokuments);
- 19.5. Nord Pool AS ir izstrādājis standarta procedūras un nosacījumus tirgus dalībniekiem (*Nord Pool Rulebook*)², kas atbilstoši Regulas Nr.2015/1222 prasībām atbilst objektīviem kritērijiem, kuri novērš tirgus dalībnieku diskrimināciju.
20. Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta g) apakšpunkta kritērija izpildi European Market Coupling Operator AS ir apliecinājis ar šādiem iesniegtajiem dokumentiem un informāciju:
 - 20.1. atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 25.oktobra Regulas (ES) Nr.1227/2011 par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību (turpmāk – REMIT) 15.pantam European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS kā personām, kas profesionāli veic darījumus vairumtirgū, ir pienākums nekavējoties brīdināt Regulatoru, ja European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS ir pamatots iemesls uzskatīt, ka ar kādu darījumu varētu pārkāpt REMIT noteikumus;
 - 20.2. vienlaikus European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS ir pienākums ieviest un uzturēt efektīvus pasākumus un procedūras, lai konstatētu REMIT pārkāpumus (iekšējās informācijas ļaunprātīga izmantošana un tirgus manipulācija). European Market Coupling Operator AS ir iesniedzis informāciju par tirgus uzraudzības pasākumiem² (Pieteikums);
 - 20.3. Nord Pool AS ir parakstījis saprašanās memorandu ar Ziemeļvalstu un Baltijas valstu regulatīvajam iestādēm, kura mērķis ir nodrošināt, lai visas iesaistītās puses veiktu REMIT noteiktos pienākumus konsekventā un efektīvā veidā. Saprašanās memorandā ir atrunāta kārtība, kādā veidā notiek informācijas apmaiņa, paziņošana un pārkāpumu gadījumu izmeklēšana (pielikuma 40.dokuments);
 - 20.4. Nord Pool AS ir parakstījis saprašanās memorandu ar Energoregulatoru sadarbības aģentūru (ACER), lai nodrošinātu ciešu un efektīvu sadarbību un vienotu uzraudzības sistēmu (pielikuma 41.dokuments).
21. Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta h) apakšpunkta kritērija izpildi European Market Coupling Operator AS ir apliecinājis ar šādiem iesniegtajiem dokumentiem un informāciju:
 - 21.1. European Market Coupling Operator AS noslēgtie līgumi par nākamās dienas tirgus sasaistīšanu, kuros ir ietverti pārredzamības un konfidencialitātes nosacījumi (pielikuma 13. un 14.dokuments);

² <https://www.nordpoolgroup.com/trading/Rules-and-regulations/>

- 21.2. Nord Pool AS noslēgtie līgumi par tekošās dienas tirgus sasaistīšanu, kuros ir ietverti pārredzamības un konfidencialitātes nosacījumi (pielikuma 15. un 16.dokuments);
- 21.3. European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS elektroenerģijas biržas tirgus dalībnieku līgumi, klīringa līgumi un Ziemeļvalstu un Baltijas valstu klīringa noteikumi, kuros ietverti savstarpējie konfidencialitātes nosacījumus (pielikuma 42.dokuments).
22. Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta i) apakšpunkta kritērija izpildi European Market Coupling Operator AS ir apliecinājis ar šādiem iesniegtajiem dokumentiem un informāciju:
 - 22.1. Nord Pool AS Klīringa noteikumi (pielikuma 42.dokuments);
 - 22.2. European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS noslēgtie vienošanās līgumi par nākamās un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu, cita starpā paredz izmaksu dalīšanu, uzraudzību un norēķinus starp NEMO un PSO (pielikuma 13., 14., 15. un 16.dokuments);
 - 22.3. norēķinu sasaistes vienošanās starp Nord Pool AS un European Commodity Clearing AG (pielikuma 34.dokuments).
23. Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta j) apakšpunkta kritērija izpildi European Market Coupling Operator AS ir apliecinājis, Pieteikumā norādot, ka ir ieviestas nepieciešamās komunikācijas sistēmas, tai skaitā IT sistēmas, lai nodrošinātu koordināciju ar Latvijas PSO – AS “Augstsprieguma tūkls” (pielikuma 49. un 62.dokuments).
24. European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS sadarbības līguma 12.nodaļā noteikti pušu konfidencialitātes ievērošanas pienākumi (pielikuma 1.dokuments).
25. Igaunijas un Lietuvas regulatīvās iestādes arī ir saņēmušas European Market Coupling Operator AS pieteikumu iecelt to par NETO attiecīgi Igaunijas un Lietuvas elektroenerģijas tirdzniecības zonā. 2019.gada 12.novembrī Vilnā, Lietuvā norisinājās Baltijas Elektroenerģijas tirgus forums, kura laikā Elektroenerģijas darba grupā trīs Baltijas valstu (Latvijas, Lietuvas un Igaunijas) nacionālo regulatīvo iestāžu pārstāvji, izvērtējot European Market Coupling Operator AS pieteikumus un papildus iesniegto informāciju, secināja, ka European Market Coupling Operator AS atbilst Regulas Nr.2015/1222 6.pantā noteiktajiem kritērijiem un NETO iecelšana katrā dalībvalstī notiks ar nacionālās regulatīvās iestādes lēmumu.

Regulators secina

1. Uzņēmumu grupas Nord Pool Holding Group saistītie komersanti – iepriekš Nord Pool AS, šobrīd European Market Coupling Operator AS – no 2015.gada 3.decembra ir spējuši Latvijas elektroenerģijas tirdzniecības zonā pildīt Regulas Nr.2015/1222 NEMO noteiktos pienākumus un nodrošināt atbilstību Regulas Nr.2015/1222 6.pantā noteiktajiem kritērijiem. European Market Coupling Operator AS nodrošina tirgus sasaistīšanu 15 valstīs, kas liecina par pietiekamu European Market Coupling Operator AS kapacitāti darboties vairākās Eiropas Savienības valstīs, iesaistoties tirgus sasaistīšanā. Regulators nav saņēmis tādu informāciju, kas liecinātu par pretējo.
2. Izvērtējot šā lēmuma konstatējošās daļas 14.punktā norādīto informāciju un dokumentus, Regulators secina, ka European Market Coupling Operator AS atbilst Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta a) apakšpunkta kritērijam, un savu secinājumu pamato ar šādiem apsvērumiem:
 - 2.1. European Market Coupling Operator AS darbībai ir augsta likviditāte un vairākas kredīta iespējas bankās. European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS pilnībā pieder Nord Pool Holding AS, kas ir rentabls un efektīvs uzņēmums ar stabiliem finanšu resursiem. Ņemot vērā minēto, European Market Coupling Operator AS ir pietiekami finanšu resursi, lai pildītu NETO funkcijas;

- 2.2. European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS rīcībā esošās IT sistēmas un to darbība ir integrēta tirgus sasaistīšanai vairākos reģionos un Eiropas vienotai nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanai. European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS ir noslēguši nepieciešamos IT pakalpojumu līgumus IT sistēmu darbībai, apkalpošanai un programmatūrai, nodrošinot pietiekamu sistēmu drošības līmeni;
- 2.3. European Market Coupling Operator AS noslēgtās vienošanās par nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu nosaka kopējas procedūras, darbības un izmaksu sadali starp European Market Coupling Operator AS un PSO, starpsavienojumu izmantošanu tirgus darījumiem, pārrobežu klīringu un tā nodrošinājuma noteikumus, ietverot arī plānus ārkārtas situācijām un risku novēršanas plānus.
3. Izvērtējot šā lēmuma konstatējošās daļas 15.punktā norādīto informāciju un dokumentus, Regulators secina, ka European Market Coupling Operator AS atbilst Regulas Nr.2015/1222 6. panta 1.punkta b) apakšpunkta kritērijam, un savu secinājumu pamato ar šādiem apsvērumiemi:
- 3.1. Regulatora rīcībā nav tādas informācijas un dokumentu, kas liecinātu, ka European Market Coupling Operator AS vai Nord Pool AS šobrīd nespēj vai nākotnē nespēs nodrošināt Regulas Nr.2015/1222 7., 9., 48., 60. un 62. pantā noteiktās informācijas publicēšanu;
- 3.2. European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS, izpildot European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS sadarbības līgumā noteikto, nodrošina tirdzniecības datu un kopējo datu par plūsmas virzieniem starpvalstu savienojumos, kā arī noteikta apjoma vēsturisko datu publicēšanu un tirgus dalībnieku piekļuvi minētajiem datiem.
4. Izvērtējot šā lēmuma konstatējošās daļas 16.punktā norādīto informāciju un dokumentus, Regulators secina, ka European Market Coupling Operator AS atbilst Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta c) apakšpunkta kritērijam, jo saskaņā ar European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS sadarbības līgumu European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS rīcībā ir sistēmas un darba procesi, kas nodrošina, ka tirgus sasaistīšanas operatora izmaksas ir efektīvi nodalītas no NETO darbības izmaksām.
5. Izvērtējot šā lēmuma konstatējošās daļas 17.punktā norādīto informāciju un dokumentus, Regulators secina, ka European Market Coupling Operator AS atbilst Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta d) apakšpunkta kritērijam, un savu secinājumu pamato ar šādiem apsvērumiemi:
- 5.1. European Market Coupling Operator AS pieder Nord Pool Holding AS, kura īpašnieki ir PSO, kas nav tirgus dalībnieki Regulas Nr.2015/1222 izpratnē. Iespējamo interešu konfliktu gadījumā starp European Market Coupling Operator AS un tā īpašniekiem, kā arī interešu konfliktu gadījumā starp tirgus sasaistīšanas operatora funkciju veikšanu un citām darbībām ir izstrādātas pietiekamas procedūras interešu konfliktu konstatēšanai un novēršanai;
- 5.2. European Market Coupling Operator AS nav īpašumtiesības ar tirgus dalībniekiem saistītos komersantos.
6. Izvērtējot šā lēmuma konstatējošās daļas 19.punktā norādīto informāciju un dokumentus, Regulators secina, ka European Market Coupling Operator AS atbilst Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta f) apakšpunkta kritērijam, un savu secinājumu pamato ar šādiem apsvērumiemi:
- 6.1. Regulatora rīcībā nav tādas informācijas un dokumentu, kas liecinātu, ka European Market Coupling Operator AS šobrīd nespēj vai nākotnē nespēs nodrošināt nediskriminējošu attieksmi pret visiem tirgus dalībniekiem;
- 6.2. Saskaņā ar European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS sadarbības līgumu tirgus sasaistīšanas darbībās iesaistītās putas ir līgumiskās attiecībās ar European Market

Coupling Operator AS un Nord Pool AS, kas veido vienādu darbības vidi tirgus dalībniekiem, savukārt uz tirgus dalībniekiem attiecas European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS standarta noteikumi.

7. Izvērtējot šā lēmuma konstatējošās daļas 20.punktā norādīto informāciju un dokumentus, Regulators secina, ka European Market Coupling Operator AS atbilst Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta g) apakšpunkta kritērijam, un savu secinājumu pamato ar šādiem apsvērumiem:
 - 7.1. European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS, izpildot European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS sadarbības līgumā noteikto, ir ieviesuši atbilstošus tirgus uzraudzības mehānismus, tai skaitā atsevišķu European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS struktūrvienību tirgus uzraudzībai, datu saglabāšanu un pārbaudi, tirdzniecības darbību uzraudzību un iespējamo REMIT pārkāpumu identificēšanu, novērtēšanu un turpmāko novēršanu;
 - 7.2. European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS veiktā darbinieku apmācība un efektīvāka sadarbība ar citām iesaistītajām pusēm tirgus manipulāciju novēršanai nodrošina REMIT prasību izpildi.
8. Izvērtējot šā lēmuma konstatējošās daļas 21.punktā norādīto informāciju un dokumentus, Regulators secina, ka European Market Coupling Operator AS atbilst Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta h) apakšpunkta kritērijam, jo European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS, izpildot European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS sadarbības līgumā noteikto, līgumos ar tirgus dalībniekiem un PSO ir ietvēruši pārredzamības un konfidencialitātes nosacījumus.
9. Izvērtējot šā lēmuma konstatējošās daļas 22.punktā norādīto informāciju un dokumentus, Regulators secina, ka European Market Coupling Operator AS atbilst Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta i) apakšpunkta kritērijam, jo European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS, izpildot European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS sadarbības līgumā noteikto, sniedz nepieciešamos klīringa un norēķinu pakalpojumus ar citām dalībvalstu biržām un PSO.
10. Izvērtējot šā lēmuma konstatējošās daļas 23.punktā norādīto informāciju un dokumentus, Regulators secina, ka European Market Coupling Operator AS atbilst Regulas Nr.2015/1222 6.panta 1.punkta j) apakšpunkta kritērijam, jo pašreizējā komunikācijas sistēma un kārtība ar AS “Augstsrieguma tīkls” uzskatāma par atbilstošu un ietver prasības AS “Augstsrieguma tīkls” attiecībā uz informācijas sniegšanu, tirgu sasaistīšanas darbībām un nepieciešamajām komunikācijas IT sistēmām;
11. Izvērtējot šā lēmuma konstatējošās daļas norādīto informāciju un dokumentus, Regulators secina, ka European Market Coupling Operator AS un Nord Pool AS sadarbība atbilst Regulas Nr.2015/1222 81.panta 1.punktam un European Market Coupling Operator AS deleģētie pienākumi no Nord Pool AS puses tiek pienācīgi izpildīti;
12. Izvērtējot šā lēmuma konstatējošās daļas 24.punktā norādīto informāciju un dokumentus, Regulators secina, ka atbilstoši Regulas Nr.2015/1222 81.panta 3.punktam European Market Coupling Operator AS ir nodrošinājis, ka pirms deleģēšanas ir noslēgts atbilstošs konfidencialitātes līgums, kurš ir saskaņā ar European Market Coupling Operator AS konfidencialitātes ievērošanas pienākumiem.

Pamatojoties uz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pantu, 9.panta pirmās daļas 9.punktu, Elektroenerģijas tirgus likuma 37.¹panta otro daļu, Eiropas Komisijas 2015.gada 24.jūlijā Regulas (ES) Nr.2015/1222, ar ko izveido jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības vadlīnijas 4.pantu un Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolemj:

iecelt European Market Coupling Operator AS par nominētu elektroenerģijas tirgus operatoru Latvijas elektroenerģijas tirdzniecības zonā uz nenoteiktu termiņu no 2019.gada 4.decembra.

Ja Regulators konstatē, ka European Market Coupling Operator AS vairs nespēj nodrošināt atbilstību Eiropas Komisijas 2015.gada 24.jūlija Regulas (ES) Nr.2015/1222, ar ko izveido jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības vadlīnijas 6.pantā minētajiem kritērijiem un sešu mēnešu laikā pēc Regulatora paziņojuma par konstatētajām neatbilstībām nav atjaunojis atbilstību minētajiem kritērijiem, Regulators var lemt par šā administratīvā akta atcelšanu.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

R. Irklis

Pielikums
Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas
2019.gada 28.novembra lēmumam Nr.174

European Market Coupling Operator AS iesniegto dokumentu saraksts

Dokumenta Nr.	Dokumenta nosaukums angļu valodā	Dokumenta nosaukums latviešu valodā	Dokumenta statuss (ir/nav ierobežotas pieejamības)
1	Cooperation Agreement between European Market Coupling Operator AS and Nord Pool AS	European Market Coupling Operator AS and Nord Pool AS sadarbības līgums	Ir
2	Annual Accounts for European Market Coupling Operator AS 2018	European Market Coupling Operator AS 2018.gada pārskats	Ir
3	Annual Accounts for Nord Pool AS 2018	Nord Pool AS 2018.gada pārskats	Ir
4	Nord Pool Holding Group Annual Report 2018	Nord Pool Holdinga 2018.gada pārskats	Nav
5	Report of Board of Directors, Nord Pool Group 2016	Nord Pool Group 2016.gada pārskats	Nav
6	Report of Board of Directors, Nord Pool Group 2017	Nord Pool Group 2017.gada pārskats	Nav
7	Norwegian Water Resources and Energy Directorate (NVE) Marketplace Licence 2018, Nord Pool AS	Norvēģijas ūdens resursu un enerģijas direktorāta (NVE) licence Nord Pool AS 2018.gadam (angļu valodā)	Nav
7a	NVE Marketplace Licence 2017 in Norwegian	NVE licence Nord Pool AS 2017.gadam (norvēgu valodā)	Nav
8	Capital Requirements letter to NVE 2018	NVE, Kapitāla prasības 2018.gadam	Ir
9a	E&Y Capital Requirements Assurance Letter Norwegian Original	E&Y kapitāla prasību apstiprinājuma vēstule norvēgu valodā	Ir
9b	E&Y Capital Requirements Assurance Letter in English	E&Y kapitāla prasību apstiprinājuma vēstule angļu valodā	Ir
10	Clearing Rules	Klīringa noteikumi	Nav
11	2018 Report of the board of directors of European Market Coupling Operator AS	European Market Coupling Operator AS 2018.gada valdes ziņojums par kapitālu	Ir
12	2018 Report of the board of directors of Nord Pool AS	Nord Pool AS 2018.gada valdes ziņojums par kapitālu	Ir
13	NEMO-TSO Day Ahead Operational Agreement (DAOA)	Nākamās dienas tirgus sasaistīšanas darbības līgums starp NETO un PSO (DAOA)	Ir
14	All NEMOs Day Ahead Operational Agreement (ANDOA) execution version	Nākamās dienas tirgus sasaistīšanas darbības līgums, kas noslēgts starp visiem NETO (ANDOA)	Ir
15	NEMO-TSO Intraday Operational Agreement (IDOA)	Tekošās dienas tirgus sasaistīšanas darbības līgums starp NETO un PSO (IDOA)	Ir
16	All NEMOs Intraday Operational Agreement (ANIDOA) Execution version	Tekošās dienas tirgus sasaistīšanas darbības līgums, kas noslēgts starp visiem NETO (ANIDOA)	Ir
17	Business Continuity Plan	Uzņēmējdarbības nepārtrauktas darbības plāns	Ir
18	Business Continuity Plan IT	Nepārtrauktas darbības IT plāns	Ir
19	Emergency procedures Sesam-Generis	Ārkārtas procedūras Sesam-Generis	Ir
20	Board of Directors - European Market Coupling Operator AS - Nord Pool AS- Nord Pool Holding AS	Saraksts ar atbildīgajām personām par European Market Coupling Operator AS, Nord Pool AS, Nord Pool Holding AS	Nav
21	Nord Pool AS advisory board	Nord Pool AS konsultatīvās padomes saraksts	Nav

22	European Market Coupling Operator AS Articles of Association	European Market Coupling Operator AS statūti	Nav
23	Nord Pool AS Articles of Association	Nord Pool AS statūti	Nav
24	Nord Pool Holding AS Articles of Association	Nord Pool Holding AS statūti	Nav
25 - 26	Information is not applicable for LATVIA	Informācija nav attiecināma uz Latviju	
27	All NEMO Cooperation Agreement	Visu NETO sadarbības līgums (ANCA)	Ir
28 - 33	Information is not applicable for LATVIA	Informācija nav attiecināma uz Latviju	
34	Multi-Link Settlement Agreement between Nord Pool AS and European Commodity Clearing AG	Norēķinu sasaistes vienošanās starp Nord Pool AS un European Commodity Clearing AG	Ir
35	Information is not applicable for LATVIA	Informācija nav attiecināma uz Latviju	
36	DAOA (repeated)	DAOA (atkārtojās)	Ir
40	MoU cooperation and coordination market monitoring Nordic NRAs and Baltic NRAs	Saprašanās memorands starp Ziemeļvalstu un Baltijas valstu nacionālajiem regulatoriem sadarbībai un koordinācijai tirgus uzraudzībā	Nav
41	MoU concerning cooperation and coordination of market monitoring between Nord Pool AS and ACER	Saprašanās memorands starp Nord Pool AS un Energoregulatoru sadarbības aģentūru sadarbībai un koordinācijai tirgus uzraudzībā	Nav
42	Clearing rules valid from 3 July 2019	Klīringa noteikumi no 2019.gada 3.jūlijā	Nav
43	Publication on Margining Solutions	Publikācija par drošības rezerves noteikšanu	Nav
44	Fee schedule Nordic and Baltic Market Nord Pool AS valid from 12 June 2018	Nord Pool AS izmaksu noteikšana Ziemeļvalstu un Baltijas tirgū no 2018.gada 12.jūnija	Nav
45	Certificate for tax and value added tax European Market Coupling Operator AS	Market Coupling Operator AS apmaksāto nodokļu sertifikāts	Ir
46	Certificate for tax and value added tax Nord Pool AS	Nord Pool AS apmaksāto nodokļu sertifikāts	Ir
47	Certificate of Registration Nord Pool Holding AS	Nord Pool Holding AS reģistrācijas sertifikāts	Nav
48	Certificate of Registration European Market Coupling Operator AS	European Market Coupling Operator AS reģistrācijas sertifikāts	Nav
49	Business Plan 2019	Biznesa plāns	Ir
50	European Market Coupling Operator AS CEO Declaration	European Market Coupling Operator AS izpilddirektore apliecinājums par iesniegtās informācijas patiesumu	Nav
51	CEO of the European Market Coupling Operator AS	European Market Coupling Operator AS izpilddirektore personas identitāti apliecinotā dokumenta	Ir
52	Minutes of EMCO Board approving European Market Coupling Operator AS NEMO application in Latvia	Izvilkums no European Market Coupling Operator AS 2019.gada 12.jūnija valdes protokola	Ir
53	Power of Attorney from European Market Coupling Operator AS	Pilnvara NETO Pieteikuma iesniegšanai	Ir
54	Software maintenance contracts	Programmatūras uzturēšanas līgumi	Ir
55	NVE Marketplace concession European Market Coupling Operator AS from 25 June 2019	NVE iesniegta European Market Coupling Operator AS tirdzniecības 2019.gada koncesija	Ir
56	NVE Nord Pool AS Sales concession from June 2019	NVE iesniegta Nord Pool AS tirdzniecības licence no 2019.gada jūnija	Ir
57	Business impact analysis IT Empower IT infrastructure	IT Empower IT struktūras darbību ietekmes analīze uz uzņēmējdarbību	Ir
58	Business impact analysis IT Empower MCO, PX business services	IT Empower tirgus sasaistīšanas operatora, jaudas apmaiņas darbību ietekmes analīze uz uzņēmējdarbību	Ir
59	Nord Pool AS IT System list as of 2019	Nord Pool AS IT sistēmas saraksts 2019.gadam	Ir
60	Market Surveillance Strategy and Routines	Tirgus uzraudzības stratēģija un kārtība	Ir

61	Financial forecast of European Market Coupling Operator AS for NEMO designation	European Market Coupling Operator AS trīs gadu finanšu prognozes	Ir
62	AS "Augstsprieguma tīkls" a letter confirming that the relevant contractual arrangements and IT systems are procedures are in place with European Market Coupling Operator AS	AS "Augstsprieguma tīkls" vēstule, kas apliecinā pietiekamas IT sistēmas līgumu un procedūru saistības ar European Market Coupling Operator AS	Nav

Priekšsēdētājs

R. Irklis